

Dr. Sólyom László Köztársasági Elnök Úr részére
Köztársasági Elnöki Hivatal

Budapest

Sándor palota, Szent György tér 1.
1014

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr!

Egyesületünket 2001. évben azzal a céllal hozta létre több debreceni polgár, hogy Városunk közügyeivel ne csak pártpolitikai kötődéssel lehessen foglalkozni, hanem kizárólag a helyi közösség érdekeit képviselhesük és minél több véleménynek adhassunk teret. A Civil Fórum Debrecen Egyesület a helyi demokratikus értékrend fejlesztése, a sokszínű közéleti vitakultúra megteremtése érdekében az önkormányzati választásokon is állított jelölteket és a debreceniek bizalmából két alkalommal egy-egy képviselőt juttatott a helyi közgyűlésbe. Nem a pártokkal kívántunk versengeni, pusztán a civil értékrend helyi képviseletét akartuk ellátni, amelyet kisebb-nagyobb eredményekkel sikerült is elérnünk.

Egyesületünk tagjai egzisztenciálisan nem kötődnek sem az állami, sem az önkormányzati szervekhez, a legjobb értelemben független, civil polgárai Városunknak. Egyesületünket tagdíjából és saját adományainkból tartjuk fenn, kampányainkhoz semmilyen közpénzt nem vettünk igénybe.

A pártokhoz képest kevesebben szavaztak ránk, de elmondhatjuk, hogy mi valóban törvényes keretek között, szinte név szerint ismerjük támogatóinkat. Ezen debreceniekről is elmondható, hogy az átlagostól nagyobb érdeklődést mutatnak a helyi közügyek iránt és aktívan véleményt is formálnak. Mi nem készítettünk közvélemény kutatásokat, nem folytattunk célzott kampányt különböző szavazói rétegek megnyerésére, hanem a pártokon kívüli civil közéletet próbáltuk szimbolizálni.

Egyesületünk ennek megfelelően soha nem indult az országgyűlési választásokon, mivel megítélésünk szerint a jelenlegi jogi és gazdasági környezetben, ebben a médiakultúrában nincs lehetőség arra, hogy a civil értékrend közvetlenül is megjelenhessen a törvényhozás szintjén. Minden politikai párt rendszeresen deklarálja, hogy mennyire fontosnak és mértékadónak tartja a civil társadalom erejét, mégis éles határt szabnak a közhatalom gyakorlása és a civilek képviseleti törekvései közé. Ugyanakkor jó példa előttünk Tisztelt Elnök Úr jelölése és megválasztása, hiszen szintén egy civil közösség aktív cselekvése áttörhetett minden pártpolitikai számítást. Ezért is bízunk abban, hogy a közélettel foglalkozó civilek hangja eljuthat Elnök Úrhoz és más szemmel néz azon törvények módosításaira, amelyek a civil közösségeket érintik.

Szeretném előre bocsátani, hogy teljes mértékben egyetértünk a közhatalom „karcsúsításával” kapcsolatos elképzelésekkel és törekvésekkel, de nem hagyhatjuk szó nélkül, ha ez a közélettel foglalkozó civil közösségek kárára történik.

A közeljövőben Tisztelt Elnök Úr elé kerülhet, az Országgyűléshez benyújtott és jelenleg tárgyalás alatt levő „A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló” törvény, amely hivatott szabályozni többek között a kisebb önkormányzatok létrehozásának módját. Ez a törvényi szabályozás időszerű és támogatandó, ugyanakkor egyes technikainak tűnő rendelkezései olyan következményekkel járhatnak, miszerint az önkormányzati választásokon induló egyes szervezetek adminisztratív eszközökkel kizárásra kerülnek az alábbiak miatt.

A törvénytervezet egyrészt az egyéni mandátumot szerzett jelölő szervezetnek is lehetőséget adna, hogy többlet szavazatai a kompenzációs listán beszámításra kerülhessen azzal az indokkal, miszerint érvényesülhessenek ezen többletszavazatok is. Másrészt, olyan 5%-os limitet állítana fel, amely az ettől kevesebbet kapó szervezetekre leadott szavazatok elvesztésével járna. Így előfordulhat az az eset is, hogy az egyéni mandátumot szerzett jelölő szervezet a kompenzációs listára kerülő szavazatok 50+1%-a feletti egy-két százaléka is beszámít, még egy szervezet 4%-os támogatottsága kevésnek bizonyulna. Ebből is kitűnik, hogy nem érvényesül az arányosság és a szervezetek közötti jogegyenlőség elve, sőt a több még többet fog érni és a kevesebb kiszorul.

Szintén aggályosnak tartjuk, miszerint a törvény elfogadása esetén olyan rövid határidő áll rendelkezésre a választási körzetek megállapítására, kihirdetésére, hogy ez a civil szervezetek felkészülését nagyban hátráltatja, miközben a pártok kialakított infrastruktúrái bármikor készen állnak a kampányra.

Nem elsősorban törvényességi és jogtechnikai kérdéseknek tekintjük ezen rendelkezéseknek a felülvizsgálatát, hanem hazánk demokratikus fejlődésének szemszögéből megítélendőnek. Hiszen ezen törvény hatálybalépése esetén, a helyi közügyek képviselete és a helyi közhatalom gyakorlása kizárólag a pártok hatalmi konfliktusainak a terévé válik és a civil szférában hívó, helyi közügyekkel foglalkozó aktív polgárok képviselete szűnhet meg.

Tisztelt Elnök Úr!

Egyesületünk úgy ítéli meg, hogy nagy horderejű döntés ennek a törvénynek a „szentesítése”, hiszen a két évtizede megkezdődött és nehezen fejlődő civil közéletiséget vetheti vissza. Igen nagy károkat okozhat a közgondolkodásban ennek elfogadása, mivel az államhatalom és a helyi közügyek megítélése

kizárólag a pártstruktúráról alkotott véleménnyel kapcsolódna össze, az újabb nemzedékek csak pártokban tudnak majd gondolkodni és nem kerülhet méltó helyére a civil eszme.

Tudomásunk szerint nem egyedi eset Egyesületünk helyzete, ez adott bátorságot és erőt ahhoz, hogy Önhöz forduljunk azon kérésünkkel, miszerint ha ezen rendelkezésekkel együtt kerül elfogadásra a tervezet, úgy kérjük a már hivatkozott törvény szíves visszaküldését az Országgyűlés részére.

Debrecen, 2010. május 31.

Tisztelettel:

Dr. Gondola Zsolt Zoárd
Civil Fórum Debrecen Egyesület Elnöke